

**ГАЛУЗЕВИЙ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ОХОРОНИ ПРАЦІ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо проведення
режиму посиленого контролю
за станом охорони праці
на Південній залізниці**

**ХАРКІВ
2004**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо проведення режиму посиленого контролю
за станом охорони праці
на Південній залізниці

1. Загальні положення.

1.1. Режим посиленого контролю за станом охорони праці вводиться з метою досягнення встановлених нормативів з охорони праці, профілактики виробничого травматизму і підвищення відповідальності керівників дирекцій залізничних перевезень, служб і структурних підрозділів за ефективну дію системи управління охороною праці безпосередньо на робочих місцях.

1.2. Режим посиленого контролю за станом охорони праці (надалі Режим) передбачає організацію і здійснення нагляду за:

- організацією і виконанням робіт безпосередньо на ділянках і робочих місцях;
- своєчасним вивченням та виконанням вказівок та іншої організаційно-розпорядничької документації;
- профілактичною роботою з охорони праці, яка проводиться в структурному підрозділі.

1.3. Перевірки проводяться:

- на всіх стадіях виробничого процесу: перед початком роботи, у процесі її виконання, після закінчення роботи;
- на всіх рівнях відносно нижчого рівня: безпосереднього виконавця робіт, керівників середньої ланки, керівників структурного підрозділу, галузевої служби, дирекції.

1.4. Режим може запроваджуватися як в окремо взятому структурному підрозділі, у господарстві, так і в цілому на залізниці.

1.5. Підставою для введення Режиму є один з наступних факторів:

- незадовільний стан охорони праці в окремому структурному підрозділі, господарстві галузевої служби або дирекції, залізниці, що визначається результатами комплексної перевірки стану охорони праці;
- допущено різкий зріст загальної кількості виробничого травматизму з вини власника у структурному підрозділі, господарстві чи в цілому на залізниці;
- допущено хоча б один груповий або зі смертельним наслідком нещасний випадок в господарстві галузевої служби або дирекції при наявності вини підприємства, а на залізниці – якщо виявляється збільшення таких випадків.

1.6. Кінцевим результатом роботи в умовах Режиму повинна бути підсумкова інформація про:

- стан охорони праці на даному структурному підрозділі (у господарстві) у цілому по залізниці для прийняття рішень;
- характер порушень технологічної дисципліни, норм і правил безпеки безпосередньо на робочих місцях з метою вживання заходів, що дозволяють виключити передумови для травм.

2. Порядок введення в структурному підрозділі, господарстві галузевої служби, дирекції або в цілому на залізниці режиму посиленого контролю за станом охорони праці.

2.1. Рішення про введення Режиму приймають:

2.1.1. Начальник дирекції залізничних перевезень, галузевої служби в підлеглих структурних підрозділах на підставі пропозиції служби охорони праці залізниці, якщо:

- на даному конкретному структурному підрозділі допущено різкий зріст виробничого травматизму з вини виробництва;
- стан охорони праці за результатами комплексної перевірки структурного підрозділу визнається незадовільним.

2.1.2. Начальник залізниці в господарстві дирекції, галузевої служби, на залізниці за поданням служби охорони праці, якщо:

- допущено різкий зріст виробничого травматизму в цілому у господарстві (на залізниці) чи допущено хоча б один груповий або із смертельним наслідком нещасний випадок і встановлено провину підприємства;
- за результатами комплексної перевірки стан охорони праці в господарстві дирекції, служби (на залізниці) визнається незадовільним;
- на вимогу або за рішенням керівництва Укрзалізниці в цілому по залізниці або в окремій галузевій службі чи дирекції.

2.2. Режим вводиться:

- наказом, або телеграфним розпорядженням начальника галузевої служби, дирекції – в підпорядкованих структурних підрозділах;
- наказом, або телеграфним розпорядженням начальника залізниці – в галузевій службі, дирекції, або в цілому на залізниці.

2.2.1. В наказі, або телеграфному розпорядженні встановлюється мета, підстава та термін введення Режиму (від одного тижня до одного місяця).

2.3. В разі незадовільної організації і проведення контрольної-перевірочної роботи за висновком служби охорони праці залізниці термін дії Режиму може бути подовжено, але не більше ніж на один місяць.

2.3.1. Про це рішення видається наказ, в якому обов'язково підводяться підсумки та обґрунтовуються підстави для продовження дії Режиму:

- начальник галузевої служби, або дирекції для підпорядкованих структурних підрозділів;
- начальник залізниці для господарств галузевих служб, дирекцій, або в цілому по залізниці.

2.4. Підсумки введення Режиму (характерні, масові порушення та інше), а також висновки, у вигляді аналізу доводяться до:

- підлеглих структурних підрозділів (а також служби охорони праці залізниці) керівниками галузевих служб, дирекцій, якщо Режим вводився в окремому підрозділі;
- причетних галузевих служб, дирекцій службою охорони праці залізниці, якщо Режим вводився начальником залізниці в окремому галузевому господарстві, дирекції на підставі узагальненого аналізу підсумків введення Режиму в господарствах служб, дирекцій;
- усіх структурних підрозділів службою охорони праці залізниці, якщо Режим вводився начальником залізниці в цілому по залізниці, на підставі узагальненого аналізу підсумків введення Режиму в господарствах служб, дирекцій.

3. Дії та обов'язки керівника структурного підрозділу в якому введено режим посиленого контролю за станом охорони праці.

3.1. Керівник структурного підрозділу, в якому введено Режим, зобов'язаний:

- видати наказ про залучення всього командного складу структурного підрозділу (заступників, помічників, головних фахівців та інш.) до участі в проведенні перевірок, розподілити між ними всі виробничі ділянки, цехи;
- розробити і затвердити графік повного охоплення цехів, ділянок і робочих місць;
- організувати згідно графіку проведення щоденних перевірок стану охорони праці на виробничих ділянках, цехах і робочих місцях, до рівня керівників середньої ланки включно, у першу чергу звертаючи увагу на питання, що викладені в Примірному переліку основних питань перевірок в режимі посиленого контролю за станом охорони праці (Додаток № 3);
- щотижня, по четвергам, підводити підсумки проведення перевірок шляхом проведення нарад або селекторів з керівниками середньої ланки та вживати заходи дисциплінарного впливу до осіб, які допустили порушення вимог нормативних актів з охорони праці, або не виконали своїх посадових обов'язків;

3.3. Результати щоденних перевірок оформляються в журналах оперативного контролю за станом охорони праці (ділянки, цеху, станції, околотку та ін.);

3.4. За результатами щоденних перевірок направляються вказівки в усі підрозділи (дільниці, цехи, околотки та інш.) для проведення позапланового інструктажу з виявлених порушень вимог нормативних актів з охорони праці.

3.5. Розгляд роботи, проведеної в умовах Режиму посиленого контролю за станом охорони праці, оформлюється протоколом, при необхідності видається наказ.

3.6. У добовий термін підсумкова інформація за формою (Додаток № 1), копії протоколів та наказів направляються до дирекції залізничних перевезень чи галузевої служби.

4. Дії та обов'язки начальника дирекції залізничних перевезень чи начальника галузевої служби, в господарстві якого введено режим посиленого контролю за станом охорони праці.

4.1. Начальник дирекції залізничних перевезень або галузевої служби в господарстві якого введено Режим зобов'язаний:

- видати наказ про залучення працівників апарату галузевої служби, дирекції (заступників, помічників, головних фахівців, начальників відділів, інженерно-технічних працівників) до участі в проведенні перевірок, розподілити між ними всі структурні підрозділи;

- розробити і затвердити графіки проведення перевірок за умови перевірки структурних підрозділів не менше ніж двічі на тиждень без урахування перевірок, що проводяться в "день безпеки", а також з урахуванням кількості структурних підрозділів, але так, щоб кожний структурний підрозділ було перевірено хоча б один раз за період введення Режиму;

- організувати проведення перевірок відповідно до розробленого графіку, у першу чергу звертаючи увагу на питання, що викладені у Примірному переліку основних питань перевірок в режимі посиленого контролю за станом охорони праці (Додаток № 3);

- один раз на тиждень проводити селекторні наради, на яких розглядати підсумки роботи в Режимі із заслуховуванням керівників структурних підрозділів про виявлені порушення і вжиті заходи з складанням протоколу та виданням, в необхідних випадках, наказу про притягнення винних в порушенні вимог нормативних актів з охорони праці та невиконання своїх обов'язків до дисциплінарної відповідальності;

4.2. Якщо Режим вводиться в окремому структурному підрозділі галузевої служби або дирекції, то це підприємство перевіряється один раз на тиждень за закритим графіком.

4.3. Результати перевірок оформляються актами (Додаток 4), в яких обов'язково дається оцінка роботи керівників структурних підрозділів та особам, що проводять перевірки в структурному підрозділі. Один примірник акту залишається у структурному підрозділі, а другий - надається в службу охорони праці галузевої служби або дирекції для аналізу та складання звіту;

4.4. За результатами проведених перевірок, селекторних нарад щотижня направляються телеграфні вказівки в усі структурні підрозділи дирекції залізничних перевезень чи галузевої служби, в господарстві яких введено Режим, для проведення позапланових інструктажів з виявлених порушень.

4.3. Щочетверга, до служби охорони праці залізниці дирекцією чи галузевою службою надається узагальнена інформація про проведену в Режимі роботу за формою (Додаток № 2), а також копії протоколів та наказів.

4.4. Після закінчення дії Режиму:

4.4.1. Якщо Режим вводився в окремому структурному підрозділі, його результати розглядаються керівництвом галузевої служби або дирекції в тижневий термін.

4.4.2. Якщо Режим вводився в господарстві галузевої служби або дирекції, то у тижневий термін підготовлюються матеріали для розгляду результатів проведення Режиму у галузевого заступника начальника залізниці та підсумковий аналіз надається в службу охорони праці залізниці.

5. Дії та обов'язки служби охорони праці залізниці, якщо в дирекціях залізничних перевезень, галузевих службах або в цілому по залізниці введено режим посиленого контролю за станом охорони праці.

5.1. Начальник служби охорони праці залізниці при введенні Режиму в дирекції залізничних перевезень, господарстві галузевої служби, чи в цілому по залізниці, зобов'язаний:

- розробити та затвердити графік проведення працівниками служби та підрозділів, що оперативно підпорядковані начальнику служби охорони праці, вибіркового контрольних перевірок дирекцій, галузевих служб, структурних підрозділів, де введено Режим, або розподілити галузеву службу між працівниками, якщо Режим введено в цілому на залізниці, не менше двох раз на тиждень у тому числі й у “день безпеки” (результати вибіркового контрольних перевірок оформлюються довідками);
- контролювати якість проведення перевірок в умовах Режиму посиленого контролю за станом охорони праці, на всіх рівнях;
- приділяти увагу організації проведення Режиму та давати оцінку діям керівників всіх рівнів до начальників галузевих служб, дирекцій;
- щотижня на апаратних нарадах доповідати начальнику залізниці про результати проведення Режиму в господарстві галузевої служби, дирекції або в цілому по залізниці, давати оцінку керівникам та вносити пропозиції щодо покращання проведення перевірок і стану охорони праці;
- за узагальненими звітами дирекцій, галузевих служб та спеціалістів служби охорони праці залізниці готувати матеріали керівництву залізниці до щотижневих селекторних нарад;

- після закінчення дії Режиму готувати доповідну записку на ім'я керівництва залізниці з пропозиціями щодо притягнення до дисциплінарної відповідальності керівного складу залізниці.

5.2. Якщо режим вводився в господарстві галузевої служби або дирекції залізничних перевезень, взяти участь у розгляді результатів введення Режиму у галузевого заступника начальника залізниці. При необхідності внести пропозиції щодо продовження дії Режиму та видання наказу.

5.3. Якщо Режим вводився в цілому по залізниці, в тижневий термін проаналізувати узагальнені звіти галузевих служб та дирекцій і підготувати матеріал для розгляду результатів проведення Режиму при начальнику залізниці.

6. Дії та обов'язки керівництва залізниці при введенні режиму посиленого контролю за станом охорони праці.

6.1. Заступник начальника залізниці після закінчення дії режиму посиленого контролю за станом охорони праці в господарстві підпорядкованої галузевої служби, дирекції зобов'язаний в дводобовий термін на селекторній нараді розглянути результати проведення Режиму в господарстві галузевої служби.

6.2. Керівництвом залізниці щотижня проводяться селекторні наради із заслуховуванням керівників структурних підрозділів про виявлені порушення і вжиті заходи, якщо Режим вводився в цілому по залізниці,

6.3. Начальник залізниці, після закінчення терміну дії Режиму на залізниці, за матеріалами, які підготовлені начальником служби охорони праці, на селекторній нараді розглядає результати проведення Режиму.

6.4. Результати розгляду проведення Режиму посиленого контролю за станом охорони праці оформлюються протоколом, видається наказ.

Начальник служби охорони праці

В. В. Шевченко

Довідка про проведену профілактичну роботу з охорони праці в умовах режиму посиленого контролю за станом охорони праці у _____ за період _____ 20__ р.

Питання	Нача-льник	Заст. нача-льника	Голов-ний інженер	Фахівець охорони праці	Інші ІТП	Усього
1. Кількість перевірок, які проведено керівником і командним складом структурного підрозділу						
2. Виявлені порушення, всього:						
2.1. Допуск до роботи без (всього):						
- <i>цільового інструктажу;</i>						
- <i>наряду – допуску (його неправильне оформлення)</i>						
2.2. Порушення термінів проведення інструктажів:						
2.3. Порушення періодичності перевірки знань з охорони праці						
2.4. Відсутність у працівника посвідчення на право виконання робіт						
2.5. Порушення терміну медогляду.						
2.6. Порушення вимог інструкцій з охорони праці, (всього):						
- <i>незадовільна організація робіт</i>						
- <i>недотримання вимог безпеки під час виконання робіт</i>						
- <i>експлуатація машин, механізмів, устаткування з несправними або без приладів безпеки (огороження, заземлення, блокування, вентиляція і т. інше)</i>						
*						
2.7. Недоліки в утриманні об'єктів підвищеної небезпеки (всього):						
- <i>кранів</i>						
- <i>устаткування, яке застосовується при виконанні газополум'яних робіт</i>						
- <i>посудин, які знаходяться під тиском</i>						
- <i>котелень</i>						
2.8. Порушення організаційно-технічних заходів при роботі в електроустановках (всього)						
- <i>видачі розпоряджень, нарядів-допусків</i>						
- <i>порядку взаємодії бригади з енергодиспетчером</i>						
- <i>наявність та справність замків та блокуючих пристроїв</i>						
*						
2.9. Незабезпечення пожежної безпеки (всього):						
- <i>відсутність засобів пожежегасіння</i>						
- <i>порушення в утриманні паливно-мастильних матеріалів (ПММ)</i>						
*						
2.10. Незадовільний технічний стан настилів, риштувань, помостів, драбин						
2.11. Незастосування засобів захисту (всього)						
- <i>колективної;</i>						
- <i>індивідуальної</i>						
2.12. Перебування на робочому місці в нетверезому стані.						

* інші виявлені порушення (вказати які)

1. Вжиті заходи по виявлених порушеннях, усього (1.1.+2+3+4):	
1.1. Притягнуто до дисциплінарної відповідальності:	
- оголошено догани;	
- звільнено	
2. Позбавлено 100% премії	
3. Вилучено талонів-попереджень	
4. Направлено на позачергову перевірку знань.	

Начальник ДН, служби (структурного підрозділу) _____

Зведена довідка про проведену профілактичну роботу в умовах режиму посиленого контролю за станом охорони праці у службі _____ за період з __. __.20__ по __. __.20__р.

Питання	Усього		
1. Кількість перевірок, які проведено керівником і командним складом структурного підрозділу			
2. Виявлені порушення, всього:			
2.1. Допуск до роботи без (всього):			
- <i>цільового інструктажу;</i>			
- <i>наряду – допуску (його неправильне оформлення)</i>			
2.2. Порушення термінів проведення інструктажів:			
2.3. Порушення періодичності перевірки знань з охорони праці			
2.4. Відсутність у працівника посвідчення на право виконання робіт			
2.5. Порушення терміну медогляду.			
2.6. Порушення вимог інструкцій з охорони праці, (всього):			
- <i>незадовільна організація робіт</i>			
- <i>недотримання вимог безпеки під час виконання робіт</i>			
- <i>експлуатація машин, механізмів, устаткування з несправними або без приладів безпеки (огородження, заземлення, блокування, вентиляція і т. інше)</i>			
*			
2.7. Недоліки в утриманні об'єктів підвищеної небезпеки (всього):			
- <i>кранів</i>			
- <i>устаткування, яке застосовується при виконанні газополум'яних робіт</i>			
- <i>посудин, які знаходяться під тиском</i>			
- <i>котелень</i>			
2.8. Порушення організаційно-технічних заходів при роботі в електроустановках (всього)			
- <i>видачі розпоряджень, нарядів-допусків</i>			
- <i>порядку взаємодії бригади з енергодиспетчером</i>			
- <i>наявність та справність замків та блокуючих пристроїв</i>			
*			
2.9. Незабезпечення пожежної безпеки (всього):			
- <i>відсутність засобів пожежегасіння</i>			
- <i>порушення в утриманні паливно-мастильних матеріалів (ПММ)</i>			
*			
2.10. Незадовільний технічний стан настилів, риштувань, помостів, драбин			
2.11. Незастосування засобів захисту (всього)			
- <i>колективної;</i>			
- <i>індивідуальної</i>			
2.12. Перебування на робочому місці в нетверезому стані.			

* інші виявлені порушення (вказати які)

Вжиті заходи по виявлених порушеннях

	Усього	По службі	По структурних підрозділах						
1. Вжиті заходи по виявлених порушеннях, усього (1.1.+2+3+4):									
1.2. Притягнуто до дисциплінарної відповідальності:									
- оголошено догани;									
- звільнено									
2. Позбавлено 100% премії									
5. Вилучено талонів-попереджень									
6. Направлено на позачергову перевірку знань.									

Начальник служби _____

**Перелік основних питань
перевірок в умовах режиму посиленого контролю за станом охорони праці
в службі приміських пасажирських перевезень**

- проведення інструктажів з охорони праці, наявність відповідних записів у журналі інструктажів;
- наявність посвідчень на право виконання робіт та управління машинами та механізмами;
- правильність оформлення нарядів - допусків і дотримання включених у них вимог з техніки безпеки;
- своєчасність проведення медичних оглядів;
- дотримання вимог безпеки праці у виробничих приміщеннях, на території, робочих місцях (наявність інструкцій з охорони праці підприємства), при експлуатації устаткування (наявність документації з безпечної експлуатації устаткування);
- стан кранів, котлів, посудин, що знаходяться під тиском, машин, інструмента, устаткування (особливо – устаткування й апаратури, які застосовуються при виконанні газополум'яних робіт), а так само дії блокуючих пристроїв і попереджуючої сигналізації;
- використання і забезпеченість спецодягом, спецвзуттям, колективними й індивідуальними засобами захисту.
- своєчасність записів у журналах огляду колії, стрілочних переводів, пристроїв СЦБ і контактної мережі про місце і час проведення робіт; дотримання порядку оповіщення локомотивних бригад про місце робіт на станціях, а працюючих на колії - про рух поїздів; наявність заявок про видачу попереджень при роботі на перегонах,
- стан маршрутів службових проходів, наявність знаків безпеки і попереджуючого фарбування
- забезпечення пожежної безпеки;
- технічний стан настилів, риштувань, помостів, драбин.

АКТ

перевірки в умовах режиму посиленого контролю за станом охорони праці

_____ (структурній підрозділ, цех, дільниця та ін.)

від “ _____ ” _____ 20__ р.

Виявлені порушення

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Запропоновано заходи

1. Притягнути до дисциплінарної відповідальності:

- оголосити догану _____
(п.і.б., посада)

- звільнити _____
(п.і.б., посада)

2. Позбавити 100% премії _____
(п.і.б., посада)

3. Вилучено талонів-попереджень _____

4. Направити на позачергову перевірку знань _____
(п.і.б., посада)

П.І.Б. посадової особи, яка проводила перевірку _____
(підпис)

Акт вручено _____
(п.і.б. керівника структурного підрозділу)

_____
(підпис)